

Piteå Kommun

PiteBo
För ett bättre boende.

Polismyndigheten
i Norrbotten

Uppföljning av PITEBOR PÅ STAN sommaren 2011

Föreningar nattvandrar i Piteå för att vara med och skapa tryggare miljöer

Bakgrund

I Piteå finns sedan 2010 ett lokalt brottsförebyggande arbete där polis och kommunen tillsammans samverkar i olika former. Tillsammans andra aktörer i samhället samarbetar/ samverkar man för att skapa trygga miljöer.

Polisen har under tidigare år sett en ökning av barn och ungdomar på stan, främst då helg kvällar på sommaren. Det man då har saknat är närvaron av vuxna på stan och då främst föräldrar.

Efter tips så fick Umeås koncept med föreningar som nattvandrar stå som modell för "Pitebor på stan"

Ansvar

Ansvarig är Folkhälsorådet med arbetsgruppen Pitebrå som jobbat med rutiner och uppstart etc. Ansvaret för det löpande arbetet är Kultur och fritid . Ansvar för uppföljning har Folkhälsstrategen .

Finansiering

Varje förening fick 5000 kronor som föreningsbidrag efter genomförda helgpass. Huvudsponsor är det kommunala bostadsbolaget PiteBo som har avsatt 60 000 kronor för sommaren 2011 till "Pitebor på stan". Dessutom så har Länsförsäkringar betalt jackorna samt står för gruppförsäkring för alla vandrare. Stadshotellet har upplåtit lokal, bistått vid utlämning av material till vandrarna samt bjudit på kaffe. Hamburgerrestaurangen BIG BOY har sponsrat med måltidskupong till varje deltagare.

Polisen och kommunens representanter har bidragit med arbetstid.

Information

En förhandsinformation gick ut under februari 2011 för att se över intresset bland föreningarna i Piteå. Flertalet föreningar uttryckte sig positiv till metoden. Därefter var det två informationstillfällen. En för ansvariga i olika föreningar inför anmälan om att man vill medverka samt därefter en informationsträff för de som skulle vandra under sommaren. En folder togs fram där tydliga instruktioner fanns för de som skulle delta (se länk)

http://www.pitea.se/Sidmappar/127844/broschyr_piteborpastan_2011.pdf

Kontakt och samverkan togs även vid ett tidigt stadium med befintlig förening *Nattvandrararna i Piteå*. De ställde sig positiva till att fler vuxna var ute på stan och såg aktiviteten som ett komplement till den egna föreningen..

Metod

Erbjudandet gick till 70 föreningar med ungdomsverksamhet 98-92 . Kriteriet var att man som förening får lokalt aktivitetsstöd. 17 lag tackade Ja i 10 föreningar och mellan dessa lottades de 11 helgpassen ut. Första helgen var 2-3juni och sista 18-19 augusti. Torsdagen 9 juni vandrade även en grupp politiker från barn och utbildningsnämnden som inte fick något arvode..

De viktigaste kriterierna för föreningarna var:

- En kontaktperson i varje lag/ förening skulle utses.
- Det ska vara föräldrar som vandrar
- 4 föräldrar som vandrar varje kväll
- Viktigt att de som vandrar är motiverade och förstår varför.

Själva nattvandringen

Dessa riktlinjer gavs inför varje pass som var fredag + lördag 21-02.

- Inför varje vandring samling på Stadshotellet kl 21.00, gratis kaffe
- Jackor, mobil mm finns
- Information av Polisen på stadshotellet kl 21.
Då polisen inte kan vara på plats så starta vandringen på egenhand.
- Big Boy – bjuder på måltid
- Vandringen sker inom centrala stan Från badhusparken till busstationen.
- Gemensam utvärdering (båda kvällarna)
- Lämna åter jackor & mobil – ladda vid behov

Foto: Bo- Teddy Olsson

Sammanfattning

I Piteå pågår sedan 2010 ett brottsförebyggande arbete där polisen och kommunen samverkar i olika frågor för att bland annat skapa tryggare miljöer i kommunen.

Under tidigare somrar har bland annat polisen noterat en ökning av barn/ unga som befinner sig i centrum och på stan på kvällstid. Man har i samband med detta också sett att få föräldrar rör sig i samma område och har på flera sätt försökt uppmana föräldrar att komma ut på stan och vara i samma miljö som sina barn. Som ett led i detta startade *Pitebor på stan*. Aktiviteten bygger ett koncept från Umeå .

Pitebor på stan bygger på att föreningar/ lag erbjuds att vara med att vandra på stan 11 helger, fredag och lördag mellan klockan 21-02. De som ska vandra ska vara föräldrar till barn födda 1992-1998 och vara fyra föräldrar per kväll. För detta får föreningarna/ laget ett bidrag på 5000 kronor som utgår som föreningsbidrag. Huvudsponsor är bostadsbolaget PiteBo som bidrar med hela föreningsbidraget. . Andra sponsorer är Länsförsäkringar som står för jackor samt gruppörsäkring för alla deltagare. Stadshotellet står för lokal, fika men är också "navet" där samling sker före och efter vandringen. Hamburgerrestaurangen BIG BOY har bidragit med måltidscheckar.

Föräldrar till aktiva i 17 lag i 10 olika föreningar anmälde sitt intresse och fördelningen av helgpassen skedde genom lottning. Varje lag skulle ha en kontaktperson som var viktig utifrån information och kontakter med gruppen. Tydligt skrivna rutiner togs fram och en gemensam information genomfördes i maj där alla som skulle vandra uppmanades att komma. Detta för att få en samsyn och att alla information kring vandringen skulle gå fram.

Under sommaren 2011 har man vandrat 10 helger, en helg uteblev en förening. Start första helgen i juni och avslut vid skolstart. Midsommarhelgen ingick inte i passen. Torsdagen före examen vandrade även politiker från barn och utbildningsnämnden.

Sammantaget är det mest positiva kommentarer och vid intervjuer med deltagarna så är man mycket nöjd av att fått vara med. Man förstår tydligt varför detta görs och ser deltagandet inte bara ur ett ekonomiskt syfte utan att man får vara delaktig. Det har varit lugnt eller mycket lugnt på stan de flesta helgerna och de helger som det varit många ungdomar ute på stan har det ändå inte varit för stökigt eller på något sätt hotfullt.

Man har samverkat med polisen, kyrkan, ordningsvakter men också andra aktörer. Kommentarer vid utvärderingarna visar på att man träffat och pratat med ungdomar men också med andra som rört sig i området . En del praktiska saker har inte alltid fungerat som kontakten med polisen, för varma jackor mm.

Kommentarer från ansvariga och sponsorer visar också på positiva erfarenheter. Man ser tydligt vinsten med denna aktivitet i ett förebyggande syfte.

Sammantaget kan man säga att denna aktivitet *Pitebor på stan* uppfyller sin funktion det vill säga att få fler föräldrar som nattvandrare på stan på helger under sommaren.

Sammanställning utifrån utvärderingar samt kommentarer av ansvariga

Sommaren 2011 PITEBOR PÅ STAN

Från 2-3 juni till och med 19-20 augusti har 10 olika föreningar nattvandrat på stan 10 helger . Planeringen var 11 helgpas men en helg kom inte vidtalad förening och midsommarhelgen var ej bokad (detta för att denna helg i regel är mycket lugn i Piteå) . Vid varje pass har 4 föräldrar ställt upp. Det blir 80 personer som deltagit i "Pitebor på stan" aktiviteten under sommaren.

Här följer en sammanfattning av sommaren 2011 utifrån de utvärderingar som varje grupp/ pass gjort och lämnat in. Utvärderingsblankett lämnades till varje pass (bilaga 1)

Foto: Bo- Teddy Olsson

Datum	Antal ungdomar ute på stan	Läget på stan
3 juni	5-15	Lugnt
4 juni	15-30	Livligt men ej stökigt
9 juni		Lugnt - Livligt
10 juni	100 -	Livligt men ej stökigt
11 juni	30-50	Lugnt
17 juni	Ingen förening kom till passet	
18 juni	Ingen förening kom till passet	
1 juli	100 -	Lugnt
2 juli	100 -	Lugnt
8 juli	30-50	Lugnt
9 juli	15-30	Lugnt
15 juli	5-15	Lugnt
16 juli	5-15	Lugnt
22 juli	30-50	Lugnt
23 juli	5-15	Lugnt
29 juli	100 -	Livligt men ej stökigt
30 juli	100 -	Livligt men ej stökigt
5 augusti	5-15	Lugnt
6 augusti	15-30	Lugnt
12 augusti	5-15	Lugnt
13 augusti	5-15	Lugnt
19 augusti	15-30	Lugnt
20 augusti	50-100	Livligt men ej stökigt

Kommentarer från utvärderingarna efter passen Pitebor på Stan 2011

Så här var svaren fördelade på totalt 21 kvälls vandringar

Vilka har ni Samverkat med?

Polis 10

Kyrkan 7

Ordningsvakter 4

Övriga:

Statt, SSU, ungdomar

Reflektioner från kvällen:

- Vid 24 tiden har de flesta gått in
- Trevliga och positiva ungdomar
- Lugnt och städat i utkanterna
- Mycket folk vid utställena
- Lugnt
- Jackan för varm, reflexväst som alternativ
- Hittade inga ungdomar ute
- Ingen polis kom, fina ungdomar, Bra arrangemang
- Hög frekvens av igelkottar i stan
- Vart är ungdomarna?
- Behövs offentliga toaletter i stan!,
- Nodo ville bjuda på kaffe
- Utanför krogarna var det livligast
- Hade förväntat oss ett livligt Piteå med dragracing men bensinpriset eller regnet gjorde att det var lugnt
- Synliggöra budskapet även på framsidan av jackan
- Hjälpt fulla ungdomar till rätta (PDOL)
- Västar med tryck bak och fram
- Många ungdomar över 18 år tycker att det är bra med föräldrar på stan
- Vi fick många positiva kommentarer från unga och vuxna

Bildtext: Förening Inyons representant Jenny, pratar med Micke S och hans son Jesper 13 år. - Det är bra med Pitebor på stan, det ger trygghet. Snart kanske det blir dags för min son Jesper att vara ute på stan

Kommentarer från polisen

Polisen är nöjd över att föräldrarna har visat sig på stan, det är en "tappad" grupp som vi tidigare inte har nått ut till på ett enkelt sätt.

I och med "Pitebor på stan" så har vi lyckats nå ut till föräldrarna och på så sätt visa på vikten av att de finns till för våra ungdomar.

Tillsammans blir vi starka och att fortsätta bygga på samverkan mellan olika grupper i kommunen gör att vi kommer bli ännu bättre på förebyggande arbete. På det här sättet har vi nått ut till föreningarna och valt att använda oss av föräldrarnas kännedom om ungdomarna i dess närhet, vi nyttjar de resurser, föräldrarna som vet mest om deras ungdomar.

Vi tycker att sommaren har varit relativt lugn. Vi har under många år jobbat förebyggande gentemot ungdomar och våld i offentlig miljö. Med det innebär det att vi förverkar alkohol, ungdomar som är minderåriga blir fråntagna deras alkohol och deras föräldrar blir kontaktade. Detta har inneburit att färre ungdomar dricker sig rejält berusade. Effekten av detta gör också att misshandeln ute på gatan har minskat.

Under sommaren har det skett ca 160 direktförverkanden av alkohol från ungdomar, detta under perioden 1 juni - 28 augusti. Vi har haft 2 fall av misshandel där ungdomar varit inblandade (under 17 år). 5 fall av misshandel har skett i de åldersgruppen 18 - 21 år. Vi tror att vårt förebyggande arbete genom våra direktförverkanden av alkohol har stor betydelse. Men vi ser även att behovet av fler vuxna på stan är av betydelse.

Under sommaren har det varit lugnt, lite ungdomar på stan. Vi upplever att det är mest fester i hemmen och att de sitter vid olika platser och grillar. Ungdomarna söker nya vägar för att kunna umgås ostört. Där känner man förstås att det egna föräldraansvaret ska avspeglas. Vad gör min ungdom? Var befinner de sig? Vet jag var min ungdom är? Lita på sin ungdom tycker jag man ska göra, men en bra kontakt med dem är viktig!

Kommentarer från Stadshotellet

Stadshotellets personal upplever att det har fungerat mycket bra med att vara ett sorts "nav" för Pitebor på stan. Det har för det mesta flutit på bra och föreningarna har kommit i rätt tid. En speciellt rum fanns där jackor och informationspärm kunde hämtas av deltagarna i "Pitebor på stan". Det vi har saknat är att få vara med från början med information.

Kommentarer från BIG BOY

Är nöjda med att få vara delaktiga.

Kommentarer från PiteBo

Det kommunala bostadsbolaget PiteBo är mycket nöjda med medverkan i "Pitebor på stan". Vi ser nyttan av att få vara med att skapa trygga miljöer i kommunen. Inte bara för våra egna hyresgäster utan för alla medborgare.

Kommentarer från Länsförsäkringar

Det har varit bra att få vara delaktiga i denna aktivitet

Kommentarer från Kultur och fritid

Kultur och Fritid är nöjda med satsningen. Det har känts bra vara delaktiga i det förebyggande arbetet. Föreningarna som vandrat under sommaren 2011 har varit positiva och engagerade. Även andra vuxna som inte vandrat har varit positiva till att det funnits fler vuxna ute på stan under fredagar och lördagar. Vad de unga tycker vet vi inte, det är svårt att få reda på.

De berörda föreningarna har påmint per mail om vandringen och om rapporteringen efter helgen. En förening i början av sommaren uteblev från sin helg, vilket är beklagligt. Har under de veckor som inte varit semestertider skickat ut veckobrev med en påminnelse om helgpassen men även en kort rapport från helgen innan.

Kommentarer från Folkhälsostrateg

Att hitta en metod i det förebyggande arbetet som engagerar många medborgare kan vara svårt. Därför är vi mycket nöjda med att responsen bland föreningarna blev så bra när det gäller "Pitebor på stan". Vi kan se att metoden är enkel och kan göra att många känner delaktighet i arbetet. Arbetet inför "Pitebor på stan" har också varit enkelt och vi har inte stött på några stora hinder utan alla har varit mycket positiva och sett nyttan med aktiviteten. Vi såg denna sommar som ett test både för oss som ansvariga men också för själva vandringen. Därför är det viktigt att ta med erfarenheterna om/ när det fortsätter. Ser fram emot att fortsätta nästa sommar.

Kommentarer från föreningar

- **Inyon karateklubb i Piteå:** Det har varit enkelt att få fram intresserade medlemmar att delta i detta projekt. Våra medlemmar tycker att det varit intressant och vi har fått ett bra gensvar av så väl yngre som äldre på stan. Vi har gjort nytta! Jag hoppas att "Pitebor på stan" får fortsätta även nästa år.
- **Strömnäs skidor:** Det var riktigt trevligt. Vi var fyra på plats båda kvällarna och trots mkt folk var det stillsamt. Jackorna syns verkligen! Stadshotellets personal var mkt välvilliga liksom polisen.
- **ÖIF f96/97:** Det fungerade rätt bra med vandringen. De fick vänta ett tag på fredag kväll men polisen hade väl en del pyssel förstås.

Kommentarer från ungdomar

De kommentarer som vi fått är från några unga vuxna som tycker att det är mycket bra att föräldrar är ute på stan.

Reflektioner inför nästa sommar

- **Polisen:** Inför nästa sommar hoppas vi att vi ska kunna förbättra rutinerna. Från polisens sida har möjligheten att närvara inför kvällen varit ett problem. Jag vet att vi alla tycker att det är viktigt med samarbetet, men att vår arbetsbelastning är som störst inför fredag- och lördagskväll. Det kan vara svårt att förändra. Det vi kan göra är att påpeka vikten av samarbetet och värdet av att polisen finns där för föräldrarna.
- **Stadshotellet:** Någon att kontakta när frågor uppkommer på fredag / lördagskväll.
- **Kultur och fritid:** Inför kommande sommar kan man skicka sms påminnelse till föreningarnas kontaktpersoner. Kontaktperson har en viktig roll som man skulle kunna förtydliga ännu mer.
- **Länsförsäkringar:** Löpande återkoppling
- **Folkhälsostrategen:** Förhoppningen är att aktiviteten får och kan fortsätta med ungefär samma koncept. Vi bör se över rutinerna igen och tydliggöra vissa ansvarsområden lite bättre. Sedan bör informationsträffarna delas upp, en för kontaktpersonerna tidigare på våren och sedan en för alla som ska vandra lite närmre sommaren.

Slutord

Vår förhoppning är att aktiviteten "Pitebor på stan" återkommer nästa sommar. Organisationen är klar och konceptet fungerar med små justeringar.

Ansvarig för sammanställning:

Helena Lindehag Folkhälsostrateg

Piteå kommun

2011-09

Bilaga 1

Piteå Kommun

PiteBo
För ett bättre boende.

Polismyndigheten
i Norrbotten

Avrapportering från er som vandrat som "Pitebor på stan".

Datum: _____

Förening: _____

Namn på samtliga som deltagit under kvällen:

Vad har ni gjort under kvällen?

Hur många ungdomar 12 -18 år beräknades vara ute ? Ringa in alternativ

5- 15 15-30 30-50 50-100 100 –

Hur uppfattade ni läget på stan? Ringa in alternativ

Lugnt Livligt men ej stökigt Oroligt Stökigt och bråkigt

Vilka har ni samverkat med under kvällen? Ex polis, kyrkan andra _____

Andra reflektioner från kvällen? _____

Är det något kring "Pitebor på stan" som man bör göra bättre? Skriv på baksidan.

Kom ihåg att lämna utvärderingen!

Tack för er medverkan! PiteBrå
